

planom gospodarenja ili posebnim programom-projektom predviđene površine za uzgoj sekundarnih šumskih proizvoda.

Odluku s iskažanom površinom na kojoj se mogu uzgajati sekundarni šumski proizvodi u gospodarskoj jedinici, opisanim granicama, te smjerovima i putovima kretanja donosi šumsko-gospodarsko društvo.

Pravne osobe kojima se ustupa šumsko zemljište za uzgoj sekundarnih šumskih proizvoda uplaćuju naknadu šumsko-gospodarskom društvu sukladno ugovoru.

Štete koje nastanu od raznih počinitelja na zemljištu i na proizvodima koji se uzgajaju snosi pravna osoba kojoj se ustupa šumsko zemljište.

III - GOSPODARENJE, ISKORIŠTAVANJE I SAKUPLJANJE SEKUNDARNIH ŠUMSKIH PROIZVODA

Članak 5.

Gospodarenje sekundarnim šumskim proizvodima propisuje se šumsko-gospodarskom osnovom za šumsko-gospodarsko područje, godišnjim planom gospodarenja šumama i šumskim zemljištem i posebnim programom (projektom) o sekundarnim šumskim proizvodima koje donosi kantonalno šumsko-gospodarsko društvo (u daljem tekstu: šumsko-gospodarsko društvo).

Članak 6.

Pod iskorištanjem, sakupljanjem i prometom sekundarnih šumskih proizvoda u državnim šumama smatra se:

- sakupljanje, skladишtenje, dorada, promet i druge aktivnosti u svezi sa sekundarnim šumskim proizvodima koje poduzima šumsko-gospodarsko društvo,
- kada šumsko-gospodarsko društvo obavlja neke radnje prikupljanja sekundarnih šumskih proizvoda, a druge radnje prepusta fizičkim i pravnim osobama,
- kada se prikupljanje, dorada, uskladištenje, promet ustupaju drugim pravnim osobama temeljem ugovora,
- kada se sakupljač-educiranoj osobi dozvoljava da uz naknadu sakuplja sekundarne šumske proizvode za potrebe otkupljivača-pravne osobe,
- kada se fizičkoj osobi-beraču dozvoljava bez naknade sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda za vlastite potrebe.

Članak 7.

Prije pristupa sakupljanju sekundarnih šumskih proizvoda fizička i pravna osoba mora imati odobrenje šumsko-gospodarskog društva, kojim se utvrđuju uvjeti i način sakupljanja sekundarnih šumskih proizvoda.

U šumu i na šumsko zemljište se ulazi (pristupa) i sakupljuju sekundarni šumski proizvodi sukladno naputcima šumsko-gospodarskog društva.

Članak 8.

Pojmovi berača, sakupljača i otkupljivača su:

Berač je fizička osoba-pojedinac koji za svoje potrebe sakupi do jednog kilograma sekundarnih šumskih proizvoda.

Sakupljač je educirana osoba koja vrši sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda za potrebe otkupljivača i ima akreditaciju otkupljivača.

Otkupljivač je pravna osoba ili udruga registrirana za otkup, preradu i promet sekundarnih šumskih proizvoda sukladno zakonskim propisima.

Članak 9.

Kada, gdje i na koji način će se sakupljati sekundarni šumski proizvodi utvrđuje šumsko-gospodarsko društvo u okvirima propisa šumsko-gospodarske osnove, ovog pravilnika, godišnjeg plana gospodarenja šumama ili posebnog programa (projekta) o sekundarnim šumskim proizvodima kojeg će sačiniti šumsko-gospodarsko društvo.

Članak 10.

Kada prikupljanje sekundarnih šumskih proizvoda nije propisano šumsko-gospodarskom osnovom ili godišnjim planom gospodarenja ili posebnim programom (projektom) i kada se vrši prikupljanje koje nije sukladno s odredbama ovog pravilnika, šumsko-gospodarsko društvo je obvezno poduzeti mјere sprečavanja daljnog prikupljanja i da nastalu štetu od počinitelja nadoknadi sukladno zakonskim propisima.

Članak 11.

Na šumsko-gospodarskom području sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda obavlјat će se pod kontrolom i nadzorom šumsko-gospodarskog društva.

Popis sekundarnih šumskih proizvoda koji će se prikupljati pod nadzorom šumsko-gospodarskog društva tiskan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Članak 12.

Za najugroženije vrste sekundarnih šumskih proizvoda zabranjuje se sakupljanje i otkup na određeno vrijeme ili trajno:

- Lincura-srčanik - Gentiana lutea. 5 (pet) godina
- Kaćun-Orchis moris L. i druge vrste Orchis i Dactylorhiza. 5 (pet) godina
- Islandski lišaj - Cetraria islandica L. . . . 3 (tri) godine
- Arnika - Arnika montana, vadenje korjena. . . . trajno
- Vadenje micelija svih vrsta gljiva trajno
- Kopneni puž-Helix pomatia L. 1. siječnja do 30. lipnja svake tekuće godine
- Riječni rak -Astacus astacus L. trajno

U slučaju da pravna ili fizička osoba pristupi prikupljanju i otkupu proizvoda navedenih u stavku 1. ovog članka šumsko-gospodarsko društvo poduzet će mјere da se navedena aktivnost spriječi.

Zabranu prikupljanja i prometa sekundarnih šumskih proizvoda navedenih u stavku 1. ovog članka primjenjivat će se od 1. 4. 2006. godine.

Članak 13.

Vrstu, količinu, mjesto, način i vrijeme sakupljanja sekundarnih šumskih proizvoda određuje šumsko-gospodarsko društvo svojim aktima, vodeći računa:

1. da ne dođe do narušavanja strukture sekundarnih šumskih proizvoda i staništa,
2. kod sakupljanja sekundarnih šumskih proizvoda potrebito je da se sačuva za regeneraciju:
 - lukovica. 50%
 - lišća. 50%
 - biljaka 20%
 - cvjetova. 30%
 - sjemena 30%
3. da se ne dozvoli branje vrsta koje se pojavljuju pojedinačno iako bi branjem prijetilo izumiranje te vrste na tom lokalitetu,
4. prigodom korištenja drvenastih izbojaka ili kore, mogu se koristiti samo u mirovanju vegetacije kako bi se osigurala regeneracija,
5. da se prigodom sakupljanja ili drugih aktivnosti ne oštećuje ostala vegetacija, stabla i tlo.

Sakupljači sekundarnih šumskih proizvoda trebaju postupati primjerom dobrog gospodara, vodeći posebice brigu o zaštiti okoliša.

Iznimno od točke 4. ovoga članka, u slučajevima kada se radi o nepoželjnim vrstama, dozvoljeno je korištenje u tijeku cijele godine.

Članak 14.

Sakupljanje šumskih plodova, jestivog bilja, korijenja, gljiva, žaba, puževa i dr., dozvoljeno je samo uz prethodno dobiteno odobrenje šumsko-gospodarskog društva, na površinama i u vrijeme koje se odobri.

Način branja plodova mora biti sukladan članku 13. ovog pravilnika.

Članak 15.

Plodovi pitomog kestena i oraha sakupljaju se samo sa zemlje, bez prethodne trešnje stabala na bilo koji način.

Članak 16.

Branje gljiva može se vršiti pod slijedećim uvjetima:

1. da se prigodom branja gljiva ne oštećuju i ne odnose micelije, te je potrebito gljive brati oprezno, zavrnuti i otkinuti rukom neposredno iznad zemlje,
2. da se ne beru i ne oštećuju stari, crvljivi primjerici gljiva, kabo bi oni na istom mjestu ostavili svoje spore,
3. da se ne beru nedorasli primjerici gljiva: smrčak i lisičarka ispod 3 cm visine od površine zemljišta i vrganj ispod 5 cm visine od površine zemljišta,

4. da se prigodom branja gljiva koje rastu u skupinama vrši odabir, tj. da se ostavlja najmanje 20% primjeraka gljiva radi rasipanja spora i održavanja vrste,
5. gljive koje se ne beru ne smiju se oštećivati.

Članak 17.

Način sabiranja grana za vijence, grana za metle, bršljana, iglica i češera za destilaciju eteričnih ulja, smola i dr., određuje se ugovorom šumsko - gospodarskog društva s pravnim subjektom.

Članak 18.

Treset, humus, busen, šumska zemlja, glina, pjesak, šljunak i kamen, šumsko-gospodarsko društvo može koristiti za svoje potrebe i stavljeni u promet pod uvjetom da je predviđeno šumsko-gospodarskom osnovom i da ima registriranu takvu djelatnost.

Korištenje proizvoda iz stavka 1. ovoga članka može se ustupiti drugoj pravnoj osobi u slučaju da je prethodno utvrđen opći interes, sukladno zakonskim propisima i da je pravna osoba registrirana za tu djelatnost.

Fizičkim osobama nije dozvoljeno korištenje sekundarnih šumskih proizvoda iz stavka 1. ovog članka.

Pravne osobe kojima je ustupljeno pravo korištenja proizvoda iz stavka 1. ovog članka uplaćuju naknadu šumsko-gospodarskom društvu sukladno ugovoru.

Članak 19.

Prigodom čišćenja i proreda u prirodnim sastojinama i kulturama mogu se posjećena stabalca koristiti kao božićna drvca.

Odabir i sjeća takvih stabalaca smije se vršiti u organizaciji šumsko-gospodarskog društva pod stručnim nadzorom.

Iz nasada koji su namjenski podignuti za proizvodnju božićnih i novogodišnjih drvca šumsko-gospodarsko društvo može ustupiti sjeću drugim pravnim osobama uz stručni nadzor i uz naknadu sukladno ugovoru.

Prije stavljanja u promet božićnih i novogodišnjih drvaca vršit će se obilježavanje sukladno odredbama Pravilnika o žigosanju, obrojčavanju, premjeravanju, sadržaju i načinu izdavanja otpremnog iskaza za drvo ("Službene novine Federacije BiH", broj 11/04) bez obzira da li šumsko-gospodarsko društvo vrši prodaju ili je ustupa drugim pravnim i fizičkim osobama.

IV - PROMET SEKUNDARNIH ŠUMSKIH PROIZVODA

Članak 20.

Prije napuštanja nalazišta za sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda šumsko-gospodarsko društvo izdaje otpremni iskaz, a stranka je dužna uplatiti naknadu predviđenu cjenikom kojeg donosi šumsko-gospodarsko društvo.

Način uplate i izdavanja otpremnog iskaza određuje šumsko-gospodarsko društvo.

Članak 21.

Otpremni iskaz je jedini valjani dokument kojim se dokazuje: podrijetlo, vlasništvo, sakupljač, preuzimač-kupac, mjesto sakupljanja, preuzimanja i predaje, vrsta sekundarnih šumskih proizvoda koji se sakupljaju u državnoj šumi i na šumskom zemljištu koji se stavljuju u promet.

Otpremni iskaz za sekundarne šumske proizvode se izrađuje na formatu 12x16 cm i tipka se na NCR papiru u blokovima koji sadrže po 50 otpremnih iskaza u četiri primjerka, od kojih se po jedan primjerak uručuje:

- pravnom subjektu-kupcu ili sakupljaču-educiranoj osobi, koji uplaćuju i preuzimaju sekundarne šumske proizvode,
- organizacijskoj jedinici šumarstva na čijem području je izvršeno sakupljanje;
- službi šumsko-gospodarskog društva i
- jedan primjerak ostaje u bloku uplate.

Otpremni iskaz treba sadržavati oznaku serije, broj otpremnog iskaza i registarski broj bloka.

Prigodom svake naredne narudžbe za tiskanje otpremnog iskaza mora se strogo voditi računa o oznaci serije, broju otpremnog iskaza i registarskom broju bloka kako bi se nastavilo s redoslijedom iz prethodne narudžbe, te o istom sačinili zapisnik koji se čuva uz registar strogo obrojčanih tiskanica.

Članak 22.

Blokovi otpremnog iskaza evidentiraju se u poseban registar strogo obrojčanih tiskanica.

Registar blokova otpremnog iskaza za sekundarne šumske proizvode iz državnih šuma vodi šumsko-gospodarsko društvo. Blokovi otpremnog iskaza moraju biti ovjereni pečatom i obrojčani za svaku kalendarsku godinu, s prvim brojem bloka jedan.

Na kraju kalendarske godine registar blokova se zaključuje s posljednjim brojem izdanog bloka, a neiskorišteni blokovi se vraćaju i preregistriraju za narednu kalendarsku godinu.

Iskoristišeni blokovi sa po jednim primjerkom otpremnog iskaza vraćaju se u mjerodavnu službu šumsko-gospodarskog društva koja je izvršila zaduživanje, razdužuju se i pohranjuju na čuvanje.

Blokovima otpremnog iskaza zadužuju se osobe koje vrše izdavanje istih pravnim i fizičkim osobama, koji vrše uplatu za sekundarne šumske proizvode.

Članak 23.

Za sekundarne šumske proizvode iz državnih šuma otpremni iskaz izdaje šumsko-gospodarsko društvo.

Za sekundarne šumske proizvode iz šuma i šumskog zemljišta u privatnom vlasništvu, vlasnik otkupljavaču-kupcu daje pismenu izjavu koja sadrži podatke: ime (ime oca) i prezime vlasnika, mjesto stanovanja, jedinstveni matični broj, naziv katastarske općine (K.O.), broj katastarske čestice (k.č.), vrstu i količinu sekundarnih šumskih proizvoda, datum predavanja i vlastotvorni potpis.

Otkupljavač preuzima obvezu da sakupljaču-prodavcu izda blok-potvrdu, ovjerenu pečatom i potpisom, o preuzetim vrstama i u količinama sekundarnih šumskih proizvoda.

Otkupom, preradom i prometom sekundarnih šumskih proizvoda mogu se baviti pravne osobe koje su registrirane sukladno zakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Članak 24.

Za sekundarne šumske proizvode koji se nalaze u prometu bez otpremnog iskaza izvršit će se oduzimanje (zapljena) uz izdavanje odgovarajuće potvrde.

Članak 25.

Oblik i sadržaj otpremnog iskaza za sekundarne šumske proizvode tiskan je uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Članak 26.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-328/05

studeni 2005. godine

Sarajevo

Ministar

Marinko Božić, v. r.

POPIS SEKUNDARNIH ŠUMSKIH PROIZVODA KOJI SE SAKUPLJAJU PA SE ZBOG MJERA ZAŠTITE MORAJU PODVESTI POD KONTROLU I NADZOR

I. LJEKOVITE BILJKE I BILJKE ZA FARMACEUTSKU INDUSTRIJU

VELEBILJE (*Atropa belladonna* L.)

LINCURA, SRČANIK (*Gentiana lutea* L. subsp. *sympyandra* Murbeck)

TRAVA IVA (*Teucrium montanum* L.:)

ODOLJEN (*Valeriana officinalis* L.)

KAĆUN (*Orchis morio* L.) i druge vrste roda *Orchis* i *Dactylorhiza*.

MRAZOVAC (*Colchicum autumnale* L.)

IMELA BIJELA (*Viscum album* L.)

GLOG VIŠEKOŠTIČAVI, G. CRVENI (*Crataegus laevigata* (Poir.) DC. (=C. oxyacantha L.))

GLOG JEDNOKOŠTIČAVI, G. BIJELI (*Crataegus monogyna* Jacq. s. lato)

ĐURĐICA, ĐURĐEVAK (*Convallaria majalis* L.)

VRISAK, ČUBRA (*Satureja montana* L.)

MAJČINA DUŠICA (*Thymus* sp.)

LJIGOVINA, SMRDLJIKA (*Rhamnus fallax* Boiss.) - eksploratiše se kora (*Cortex rhamnifolia* fall.)

TRUŠLIKA OBIČNA, KRUŠINA (*Frangula alnus* Miller) (=*Rhamnus frangula* L.) [eksploatira se kora (*Cortex Rhamni Frangulae*)]

LIPE (*Tilia* sp.) - eksploatiraju se cvjetovi (*Flores Tiliae*)

LJUBIČICA (*Viola odorata*, *V. elegantula*)

KADULJA, ŽALFIJA (*Salvia officinalis* L.)

BAZGA CRNA, ZOVA (ZOHA) CRNA (*Sambucus nigra* L.)

BREZA (*Betula pendula* Roth.)

HRASTOV LIŠAJ [*Evernia prunastri* (L.) All]

ISLANDSKI LIŠAJ (*Cetraria islandica* L.)

KIĆICA (*Erythraea centaurea* Pers.)

GOSPINIĆA, BOGORODIĆINA TRAVA (*Hypericum perforatum* L.)

LAZARKINJA (*Galium odoratum*) (=*Asperula odorata*)

BRDANKA, MORAVKA, ARNIKA (*Arnica montana* L.)

SMILJE (*Heychrisum italicum* L.) (destilacija etarskog ulja!)

POGANČEVA TRAVA (*Physalis alkekengi* L.)

JAGODA ŠUMSKA (*Fragaria vesca* L.) - list (*Fragariae Folium*)

II. ŠUMSKI PLODOVI

BOROVNICA (*Vaccinium myrtillus* L.)

BRUSNICA (*Vaccinium vitis-idaea* L.)

MEDVJEDE GROŽĐE, UVIN ČAJ, MEDVJETKA [*Arcostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng.]

BOROVICA, KLEKA, VENJA, SMRIKA (*Juniperus communis* L.)

KLEČICA, PATULJASTA KLEKA (*Juniperus sibirica* Burgsd.)

PITOMI KESTEN (*Castanea sativa* Miller)

RUŽA PASJA, ŠIPURAK (*Rosa canina* L.) i druge divlje ruže *Rosa* sp.

MALINA (*Rubus idaeus* L.)

KUPINA (*Rubus* sp.)

CRNI TRN, TRNJINA (*Prunus spinosa* L.)

DIVLJA, ŠUMSKA JABUKA (*Malus sylvestris* Miller)

JAREBIKA (*Sorbus aucuparia* L.)

OSKORUŠA (*Sorbus domestica* L.)

MOGRANJ, NAR, ŠIPAK (*Punica granatum* L. var. *spontanea* K. Maly)

DRIJEN, DRЕНЈ (*Cornus mas* L.)

III. DEKORATIVNE VRSTE KOJE SE SAKUPLJAJU

CIKLAMA (*Cyclamen purpurascens* L.)

MEKOLISNA VEPRINA (*Ruscus hypoglossum* L.) (kao rezano, zimzeleno cvijeće)

BODLJIKAVA VEPRINA, KOSTRIKA (*Ruscus aculeatus* L.) - eksploatira se na veliko za pogrebne vijence; kamionima se dovozila sa brda iz okolina Hutova Blata i drugih lokaliteta.

KAĆUNAK, ŠAFRAN (*Crocus neapolitanus* L.)

GLADIOLA (*Gladiolus illyricum* L.)

NARCIS (*Narcissus raadiflorus*)

BOSANSKA PERUNICA (*Iris reichenbachii* Heuff. var. *bosniaca* G.Beck)

IV. ZAŠTITA OD EROZIJE I LAVINA

PLANINSKI BOR, KLEKOVINA BORA (*Pinus mugo* Turra) (sjeća, destilacija)

V. RIJETKE I ENDEMIČNE DENDRO-VRSTE

DLAKAVI PLANINSKI SLEČ (*Rhododendron hirsutum* L.) [Vranica, Maglić]

LIJESKA MEĆJA, DIVOLIJESKA (*Corylus colurna* L.)

ŽUTA KOŠČELA, TURNEFORTOVA K. (*Celtis tournefortii* Lamk.)

DIVLJI BADEM, VEBIJEV BADEM [*Prunus webii* (Spach) Vierh.]

HRVATSKA SIBIREJA (*Sibiraea croatica* Degen) (Čvrsnica, Čabulja)

MUNIKA, BJELOKORI BOR [*Pinus heldreichii* Christ var. *leucodermis* (Antoine) Markgraff]

HIBRIDNA MUNIKA (*Sorbus x semipinnata* Hedlund)

NEGNJILA OBIČNA, ZANOVIJET O. (*Laburnum anagyroides* Medik.) (Jadovnik kod Drvara)

BLAGAJEV LIKOVAC (*Daphne blagayana* Frever)

TISA (*Taxus baccata* L.)

VI. GLJIVE

VRGANJ (*Boletus* sp.) - sve vrste

LISIČARKA (*Canthareulus cibarius*)

SMRČAK (*Morchella esculenta*)

BLAGVA (*Amanita caesarea*)

VII. FAUNA

KOPNENI PUŽ (*Helix pomatia* L.)

RIJEĆNI RAK (*Actacus astacus* L.)

Šumsko-gospodarsko društvo: _____

Organizaciona jedinica : _____

Šumsko-gospodarsko područje: _____

Gospodarska jedinica: _____

Odjel: _____

OTPREMNI ISKAZ ZA SEKUNDARNE ŠUMSKE PROIZVODE

Registarski broj bloka: _____ No: _____

Primatelj – Kupac: _____

Uplaćena naknada: _____ KM Dispozicija/rješenje: _____

Mjesto, datum i vrijeme preuzimanja: _____

Vrsta transportnog sredstva: _____ Registarski broj: _____

Pravac prijevoza: _____

Mjesto dopreme/istovara: _____

Rok važnosti otpremnog iskaza: _____

Datum izdavanja: _____

M.P.

Otpremni iskaz izdao:

На основу члана 9. став 4. Закона о шумама ("Службене новине Федерације БиХ", број 20/02, 29/03 и 37/04), федерални министар пољопривреде, водопривреде и умарства, доноси

ПРАВИЛНИК

О УЗГОЈУ, ИСКОРИШТАВАЊУ, САКУПЉАЊУ И ПРОМЕТУ СЕКУНДАРНИХ ШУМСКИХ ПРОИЗВОДА

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови за узгој секундарних шумских производа, вријеме и начин сакупљања и узгоја, услови и начин откупа, издавање одобрења за промет, садржај и начин издавања отпремног исказа, као и друга питања у вези њиховог кориштења у шумама и на шумском земљишту у Федерацији Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Секундарним шумским производима сматрају се: лековито и ароматско биље, шумски плодови (питоми кестен, орах, љешњак, дивља јабука и крушка, шипак, боровница, малина, дрењина, трнина, јагода и др.), гљиве, пужеви, ракови, пијавице, лишајеви, маховине, иглице, чепери-шишарике, кора лековитог дрвећа, смола, пијесак, камен.

II - УЗГОЈ СЕКУНДАРНИХ ШУМСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 3.

Шумско-привредно друштво и друга физичка и правна лица могу се бавити плантажним узгојем секундарних шумских производа како је то предвиђено шумско-привредном основом, годишњим планом господарења или посебним програмом - пројектом о узгоју секундарних шумских производа.

Шумско-привредно друштво се обавезује да у складу са шумско-привредном основом и годишњим планом господарења сачини програм (пројекат) о узгоју секундарних шумских производа са свим неопходним елементима: тачна локација, површина, врста споредних шумских производа, начин узгоја и искориштавања.

Члан 4.

Шумско-привредно друштво може издавати у закуп одређене површине шумског земљишта другим правним субјектима за узгој секундарних шумских производа уз накнаду, али уз услов да су шумско-привредном основом или годишњим планом господарења или посебним програмом-пројектом предвиђене површине за узгој секундарних шумских производа.

Одлуку с исказаном површином на којој се могу узгајати секундарни шумски производи у привреднојединици, описаним границама, те смјеровима и путевима кретања доноси шумско-привредно друштво.

Правна лица којима сеступа шумско земљиште за узгој секундарних шумских производа уплаћују накнаду шумско-привредном друштву у складу са уговором.

Штете које настанију од разних починиоца на земљишту и на производима који се узгајају сноси право лице којем сеступа шумско земљиште.

III - ГОСПОДАРЕЊЕ, ИСКОРИШТАВАЊЕ И САКУПЉАЊЕ СЕКУНДАРНИХ ШУМСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 5.

Господарење секундарним шумским производима прописује се шумско-привредном основом за шумско-привредно подручје, годишњим планом господарења шумама и шумским земљиштем и посебним програмом (пројектом) о секундарним шумским производима које доноси кантонално шумско-привредно друштво (у даљем тексту: шумско-привредно друштво).

Члан 6.

Под искориштавањем, сакупљањем и прометом секундарних шумских производа у државним шумама сматра се:

- сакупљање, складиштење, дорада, промет и друге активности у вези са секундарним шумским производима које предузима шумско-привредно друштво;
- када шумско-привредно друштво обавља неке радње прикупљања секундарних шумских производа, а друге радње препушта физичким и правним лицима;
- када се прикупљање, дорада, ускладиштење, промет уступају другим правним лицима на основу уговора;
- када се сакупљачу-едукованом лицу дозвољава да уз накнаду сакупља секундарне шумске производе за потребе откупљивача-правног лица;
- када се физичком лицу-берачу дозвољава без накнаде сакупљање секундарних шумских производа за властите потребе.

Члан 7.

Прије приступа сакупљању секундарних шумских производа физичко и право лице мора имати одобрење шумско-привредног друштва, којим се утврђују услови и начин сакупљања секундарних шумских производа.

У шуму и на шумско земљиште се улази (приступа) и сакупљају секундарни шумски производи у складу са упутствима шумско-привредног друштва.

Члан 8.

Појмови берача, сакупљача и откупљивача су:

Берач је физичко лице-појединач који за своје потребе сакупи до једног килограма секундарних шумских производа.

Сакупљач је едуковано лице које врши сакупљање секундарних шумских производа за потребе откупљивача и има акредитацију откупљивача.

Откупљивач је правно лице или удружење регистровано за откуп, прераду и промет секундарних шумских производа у складу са законским прописима.

Члан 9.

Када, где и на који начин ће се сакупљати секундарни шумски производи утврђује шумско-привредно друштво у оквирима прописа шумско-привредне основе, овог правилника, годишњег плана господарења шумама или посебног програма (пројекта) о секундарним шумским производима којег ће сачинити шумско-привредно друштво.

Члан 10.

Када прикупљање секундарних шумских производа није прописано шумско-привредном основом или годишњим планом господарења или посебним програмом (пројектом) и када се врши прикупљање које није у складу са одредбама овог правилника, шумско-привредно друштво је обавезно предузети мјере спрјечавања даљњег прикупљања и да насталу штету од починиоца надокнади у складу са законским прописима.

Члан 11.

На шумско-привредном подручју сакупљање секундарних шумских производа обавља се под контролом и надзором шумско-привредног друштва.

Попис секундарних шумских производа који ће се прикупљати под надзором шумско-привредног друштва штампан је уз овај правилник и чини његов саставни дио.

Члан 12.

За најугроженије врсте секундарних шумских производа забрањује се сакупљање и откуп на одређено вријеме или трајно:

- Линцира-срчаник - *Gentiana lutea*. 5 (пет) година
- Каћун - *Orchis moris L.* и друге врсте *Orchis* i *Dactylorhiza*. 5 (пет) година
- Исландски лишај - *Centraria islandica L.*.. 3 (три) године
- Арника - *Arnika montana*, вађење коријена трајно
- Вађење мицелија свих врста гљива. трајно
- Копнени пуж - *Helix pomatia L.*.. од 1.јануара до 30.јуна сваке текуће године
- Ријечни рак - *Astacus astacus L.* трајно

У случају да правно или физичко лице приступи прикупљању и откупу производа наведених у ставу 1. овог члана шумско-привредно друштво предузесеће мјере да се наведена активност спријечи.

Забрана прикупљања и промета секундарних шумских производа наведених у ставу 1. овог члана примјењиваће се од 1. 4. 2006. године.

Члан 13.

Врсту, количину, мјесто, начин и вријеме сакупљања секундарних шумских производа одређује шумско-привредно друштво својим актима, водећи рачуна:

1. да не дође до нарушавања структуре секундарних шумских производа и станица,
2. код сакупљања секундарних шумских производа потребно је да се сачува за регенерацију:
- луковица 50%;
- лишћа 50%;
- биљака 20%;
- цвјетова 30%;
- сјемена 30%,
3. да се не дозволи брање врста које се појављују појединачно и ако би брањем пријетило изумирање те врсте на том локалитету,
4. пригодом кориштења дрвенастих избојака или коре, могу се користити само у мировању вегетације како би се обезбиједила регенерација,
5. да се приликом сакупљања или других активности не оштећује остала вегетација, стабла и тло.

Сакупљачи секундарних шумских производа, требају поступати примјером доброг господара, водећи посебно бригу о заштити околиша.

Изузев од тачке 4. овога члана, у случајевима када се ради о непожељним врстама, дозвољено је кориштење у току цијеле године.

Члан 14.

Сакупљање шумских плодова, јестивог биља, коријења, гљива, жаба, пужева и др., дозвољено је само уз претходно добијено одобрење шумско-привредног друштва, на површинама и у вријеме које се одобри.

Начин брања плодова мора бити у складу са чланом 13. овог правилника.

Члан 15.

Плодови питомог кестена и ораха сакупљају се само са земље, без претходне трешње стабала на било који начин.

Члан 16.

Брање гљива може се вршити под слиједећим условима:

1. да се приликом брања гљива не оштећују и не односе мицелије, те је потребно гљиве брати опрезно, заврнути и откинути руком непосредно изнад земље,
2. да се не беру и не оштећују стари, црвљиви примјерци гљива, како би они на истом мјесту оставили своје споре,
3. да се не беру недорасли примјерци гљива: смрчак и лисичарка испод 3 см висине од површине земљишта и вргањ испод 5 см висине од површине земљишта,
4. да се приликом брања гљива које расту у скupинама врши одабир, тј. да се оставља најмање 20% примјерака гљива ради расипања спора и одржавања врсте,
5. гљиве које се не беру не смију се оштећивати.

Члан 17.

Начин сабирања грana за вијенце, грana за метле, бршљана, иглица и чешера за дестилацију етеричних уља, смола и др., одређује се уговором шумско - привредног друштва с правним subjektom.

Члан 18.

Тресет, хумус, бусен, шумска земља, глина, пијесак, шљунак и камен, шумско-привредно друштво може користити за своје потребе и стављати у промет под условом да је предвиђено општи интерес, у складу са законским прописима и да је правно лице регистровано за ту дјелатност.

Кориштење производа из става 1. овога члана може се уступити другом правном лицу у случају да је претходно утврђен општи интерес, у складу са законским прописима и да је правно лице регистровано за ту дјелатност.

Физичким лицима није дозвољено кориштење секундарних шумских производа из става 1. овог члана.

Правна лица којима је уступљено право кориштења производа из става 1. овог члана уплаћују накнаду шумско-привредном друштву у складу са уговором.

Члан 19.

Приликом чишћења и прореда у природним састојинама и културама могу се посјечена стабала користити као божићна дрвца.

Одабир и сјеча таквих стабала смије се вршити у организацији шумско-привредног друштва под стручним надзором.

Из насада који су намјенски подигнути за производњу божићних и новогодишњих дрвца шумско-привредно друштво може уступити сјечу другим правним лицима уз стручни надзор и уз накнаду у складу са уговором.

Прије стављања у промет божићних и новогодишњих дрвца вршиће се обиљежавање у складу са одредбама Правилника о жигосању, обројавању, премјеравању, садржају и начину издавања отпремног исказа за дрво ("Службене новине Федерације BiH", број 11/04) без обзира да ли шумско-привредно друштво врши продају или је уступа другим правним и физичким лицима.

IV - ПРОМЕТ СЕКУНДАРНИХ ШУМСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 20.

Прије напуштања налазишта за сакупљање секундарних шумских производа шумско-привредно друштво издаје уплатници, а странка је дужна уплатити накнаду предвиђену цјеновником којег доноси шумско-привредно друштво.

Начин уплате и издавања уплатнице одређује шумско-привредно друштво.

Члан 21.

Отпремни исказ је једини ваљани документ којим се доказује: поријекло, власништво, сакупљач, преузимач-купач, мјесто сакупљања, преузимања и предаје, врста секундарних шумских производа који се сакупљају у државној шуми и на шумском земљишту који се стављају у промет.

Отпремни исказ за секундарне шумске производе се израђује на формату 12x16 см и штампа се на НЦР папиру у блоковима који садрже по 50 отпремних исказа у четири примјерка, од којих се по један примјерак уручује:

- правном субјекту-купцу или сакупљачу-едукованом лицу, који уплаћују и преузимају секундарне шумске производе;
- организационој јединици шумарства на чијем подручју је извршено сакупљање;
- служби шумско-привредног друштва и
- један примјерак остаје у блоку уплате.

Отпремни исказ треба садржавати ознаку серије, број отпремног исказа и регистарски број блока.

Приликом сваке наредне наруџбе за штампање отпремног исказа мора се строго водити рачуна о ознаки серије, броју отпремног исказа и регистарском броју блока како би се наставило с редосlijедом из претходне наруџбе, те о истом сачинити записник који се чува уз регистар строго обројчаних тисканица.

Члан 22.

Блокови отпремног исказа евидентирају се у посебан регистар строго обројчаних тисканица.

Регистар блокова отпремног исказа за секундарне шумске производе из државних шума води шумско-привредно друштво. Блокови отпремног исказа морају бити овјерени печатом и обројчани за сваку календарску годину, с првим бројем блока један.

На крају календарске године регистар блокова се закључује с посљедњим бројем изданог блока, а неискориштени блокови се враћају и пререгиструју за наредну календарску годину.

Искориштени блокови са по једним примјерком отпремног исказа враћају се у надлежну службу шумско-привредног друштва која је извршила задуживање, раздужују се и похрањују на чување.

Блоковима отпремног исказа задужују се лица која врше издавање истих правним и физичким лицима, који врше уплату за секундарне шумске производе.

Члан 23.

За секундарне шумске производе из државних шума отпреми исказ издаје шумско-привредно друштво.

За секундарне шумске производе из шума и шумског земљишта у приватном власништву, власнику откупљивачу-купцу даје писмену изјаву која садржи податке: име (име оца) и презиме власника, место становља, јединствени матични број, назив катастарске општине (К.О.), број катастарске чештице (к.ч.), врсту и количину секундарних шумских производа, датум предавања и својеручни потпис.

Откупљивач преузима обавезу да сакупљачу-продавцу изда блок-потврду, оверену печатом и потписом, о преузетим врстама и количинама секундарних шумских производа.

Откупом, прерадом и прометом секундарних шумских производа могу се бавити правна лица која су регистрована у складу са законским прописима који регулишу ову област.

Члан 24.

За секундарне шумске производе који се налазе у промету без отпремног исказа извршиће се одузимање (запљена) уз издавање одговарајуће потврде.

Члан 25.

Облик и садржај отпремног исказа за секундарне шумске производе штампан је уз овај правилник и чини његов саставни дио.

Члан 26.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације BiH".

Број 01-02-328/05

новембра 2005. године
Сарајево

Министар
Маринко Божић, с. р.

ПОПИС СЕКУНДАРНИХ ШУМСКИХ ПРОИЗВОДА КОЈИ СЕ САКУПЉАЈУ ПА СЕ ЗБОГ МЈЕРА ЗАШТИТЕ МОРАЈУ ПОДВЕСТИ ПОД КОНТРОЛУ И НАДЗОР

I. ЈЕКОВИТЕ БИЉКЕ И БИЉКЕ ЗА ФАРМАЦЕУТСКУ ИНДУСТРИЈУ

ВЕЛЕБИЉЕ (Atropa belladonna L.)
ЛИНЦУРА, СРЧАНИК (Gentiana lutea L. subsp. *symphyandra* Murb.)
ТРАВА ИВА (Teucrium montanum L.)
ОДОЉЕН (Valeriana officinalis L.)
КАБУЊ (Orchis morio L.) i друге vrste roda Orchis i Dactylorhiza.
МРАЗОВАЦ (Colchicum autumnale L.)
ИМЕЛА БИЈЕЛА (Viscum album L.)
ГЛОГ ВИШЕКОШТИЧАВИ, Г. ЦРВЕНИ (Crataegus laevigata (Poir.) DC. (=C. oxyacantha L.))
ГЛОГ ЈЕДНОКОШТИЧАВИ, Г. БИЈЕЛИ (Crataegus monogyna Jacq. s. lato)
БУРБИЦА, БУРБЕВАК (Convallaria majalis L.)
ВРИСАК, ЧУБРА (Satureja montana L.)
МАЈЧИНА ДУШИЦА (Thymus sp.)
ЉИГОВИНА, СМРДЉИКА (Rhamnus fallax Boiss.) - експлоатише се кора (Cortex rhamnifallae).
ТРУШЉИКА ОБИЧНА, КРУШИНА (Frangula alnus Miller) (=Rhamnus frangula L.) [експлоатише се кора (Cortex Rhamni Frangulae)]
ЛИПЕ (Tilia sp.) - експлоатишу се цвјетови (Flores Tiliacei)
ЉУБИЧИЦА (Viola odorata, V. elegans)
КАДУЉА, ЖАЛФИЈА (Salvia officinalis L.)
БАЗГА ЦРНА, ЗОВА (ЗОХА) ЦРНА (Sambucus nigra L.)
БРЕЗА (Betula pendula Roth.)
ХРАСТОВ ЛИШАЈ [Evernia prunastri (L.) All]
ИСЛАНДСКИ ЛИШАЈ (Cetraria islandica L.)
КІСІЦА (Erythraea centaurea Pers.)
ГОСПИНА, БОГОРОДИЧИНА ТРАВА (Hypericum perforatum L.)
ЛАЗАРКИЊА (Galium odoratum) (=Asperula odorata)
БРЂАНКА, МОРАВКА, АРНИКА (Arnica montana L.)
СМИЉЕ (Heychrisum italicum L.) (дестилација етарског уља)

Члан 23.

ПОГАНЧЕВА ТРАВА (*Physalis alkekengi* L.)
ЈАГОДА ШУМСКА (*Fragaria vesca* L.) - лист (*Fragariae Folium*)

II. ШУМСКИ ПЛОДОВИ

БОРОВНИЦА (*Vaccinium myrtillus* L.)
БРУСНИЦА (*Vaccinium vitis-idaea* L.)
МЕДВЈЕЂЕ ГРОЖЂЕ, УВИН ЧАЈ, МЕДВЈЕТКА [*Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng.]

БОРОВИЦА, КЛЕКА, ВЕЊА, СМРИКА (*Juniperus communis* L.)
КЛЕЧИЦА, ПАТУЉАСТА КЛЕКА (*Juniperus sibirica* Burgsd.)

ПИТОМИ КЕСТЕН (*Castanea sativa* Miller)
РУЖА ПАСЈА, ШИПУРАК (*Rosa canina* L.) и друге дивље руже *Rosa* sp.

МАЛИНА (*Rubus idaeus* L.)
КУПИНА (*Rubus* sp.)
ЦРНИ ТРН, ТРЊИНА (*Prunus spinosa* L.)
ДИВЉА, ШУМСКА ЈАБУКА (*Malus sylvestris* Miller)
ЈАРЕБИКА (*Sorbus aucuparia* L.)
ОСКОРУША (*Sorbus domestica* L.)
МОГРАЊ, НАР, ШИПАК (*Punica granatum* L. var. *spontanea* K. Maly)
ДРИЈЕН, ДРЕЊ (*Cornus mas* L.)

III. ДЕКОРАТИВНЕ ВРСТЕ КОЈЕ СЕ САКУПЉАЈУ

ЦИКЛАМА (*Cyclamen purpurascens* L.)
МЕКОЛИСНА ВЕПРИНА (*Ruscus hypoglossum* L.) (као резано, зимзелено цвијеће)

БОДЉИКАВА ВЕПРИНА, КОСТРИКА (*Ruscus aculeatus* L.) - експлоатира се на велико за погребне вијенце; камонима се довоzила са брда из околина Хутова Блата и других локалитета.

КАТБУНАК, ШАФРАН (*Crocus neapolitanus* L.)
ГЛАДИОЛА (*Gladiolus illyricum* L.)
НАРЦИС (*Narcissus raafiflorus*)
БОСАНСКА ПЕРУНИЦА (*Iris reichenbachii* Heuff. var. *bosniaca* G. Beck)

IV. ЗАШТИТА ОД ЕРОЗИЈЕ И ЛАВИНА

ПЛАНИНСКИ БОР, КЛЕКОВИНА БОРА (*Pinus mugo Turra*) (сјеча, дестилација)

V. РИЈЕТКЕ И ЕНДЕМИЧНЕ ДЕНДРО-ВРСТЕ

ДЛАКАВИ ПЛАНИНСКИ СЛЕЧ (*Rhododendron hirsutum* L.) [Вранцица, Маглић]

ЛИЈЕСКА МЕЧЈА, ДИВОЛИЈЕСКА (*Corylus colurna* L.)
ЖУТА КОШЋЕЛА, ТУРНЕФОРТОВА К. (*Celtis tournefortii* Lamk.)

ДИВЉИ БАДЕМ, ВЕБИЈЕВ БАДЕМ [*Prunus webii* (Spach) Vierh.]

ХРВАТСКА СИБИРЕЈА (*Sibiraea croatica* Degen) (Чврница, Чабуља)

МУНИКА, БЈЕЛОКОРИ БОР [*Pinus heldreichii* Christ var. *leucodermis* (Antoine) Markgraff]

ХИБРИДНА МУНИКА (*Sorbus x semipinnata* Hedlund)

НЕГЊИЛА ОБИЧНА, ЗАНОВИЈЕТ О. (*Laburnum anagyroides* Medik.) (Јадовник код Дрвара)

БЛАГАЈЕВ ЛИКОВАЦ (*Daphne blagayana* Frever)

ТИСА (*Taxus baccata* L.)

VI. ГЉИВЕ

ВРГАЊ (*Boletus* sp.) - све врсте
ЛИСИЧАРКА (*Cantharellus cibarius*)
СМРЧАК (*Morchella esculenta*)
БЛАГВА (*Amanita caesarea*)

VII. ФАУНА

КОПНЕНИ ПУЖ (*Helix pomatia* L.)
РИЈЕЧНИ РАК (*Actacus astacus* L.)

Шумско-привредно друштво: _____

Организациона јединица : _____

Шумско-привредно подручје:

Привредна јединица: _____

Одјел: _____

ОТПРЕМНИ ИСКАЗ ЗА СЕКУНДАРНЕ ШУМСКЕ ПРОИЗВОДЕ

Регистарски број блока: _____ Но: _____

Прималац – Купац: _____

Уплаћена накнада: _____ КМ Диспозиција/рјешење: _____

Мјесто, датум и вријеме преузимања: _____

Врста транспортног средства: _____ Регистарски број: _____

Правац пријевоза: _____

Мјесто допреме/истовара: _____

Рок важності отпремнога исказа: _____

Редни	Назив врсте секундарних	Количина	Напомена
-------	-------------------------	----------	----------

Датум издавања: _____

M.P.

Отпремни исказ издао

Na osnovu člana 9. stav 4. Zakona o šumama ("Službene novine Federacije BiH", broj 20/02, 29/03 i 37/04), federalni ministar poljoprivrede, vodopривреде i šumarstva, donosi

PRAVILNIK

O UZGOJU, ISKORIŠTAVANJU, SAKUPLJANJU I PROMETU SEKUNDARNIH ŠUMSKIH PROIZVODA

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti za uzgoj sekundarnih šumskih proizvoda, vrijeme i način sakupljanja i uzgoja, uvjeti i način otkupa, izdavanje odobrenja za promet, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza, kao i druga pitanja u vezi njihovog korištenja u šumama i na šumskom zemljишtu u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Sekundarnim šumskim proizvodima smatraju se: ljekovito i aromatsko bilje, šumski plodovi (pitomi kesten, orah, lješnjak, divlja jabuka i kruška, šipak, borovnica, malina, drenjina, trnina, jagoda i dr.), gljive, puže, rakovi, pijavice, lišajevi, mahovine, iglice, češeri-šišarke, kora ljekovitog drveća, smola, pjesak, kamen.

II - UZGOJ SEKUNDARNIH ŠUMSKIH PROIZVODA

Član 3.

Šumsko-privredno društvo i druga fizička i pravna lica mogu se baviti plantažnim uzgojem sekundarnih šumskih proizvoda kako je to predviđeno šumsko-privrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja ili posebnim programom - projektom o uzgoju sekundarnih šumskih proizvoda.

Šumsko-privredno društvo se obavezuje da u skladu sa šumsko-privrednom osnovom i godišnjim planom gospodarenja sačini program (projekat) o uzgoju sekundarnih šumskih proizvoda sa svim neophodnim elementima: tačna lokacija, površina, vrsta sporednih šumskih proizvoda, način uzgoja i iskorištavanja.

Član 4.

Šumsko-privredno društvo može izdavati u zakup određene površine šumskog zemljишta drugim pravnim subjektima za uzgoj sekundarnih šumskih proizvoda uz naknadu, ali uz uvjet da su šumsko-privrednom osnovom ili godišnjim planom gospodarenja ili posebnim programom-projektom predviđene površine za uzgoj sekundarnih šumskih proizvoda.

Odluku s iskazanom površinom na kojoj se mogu uzgajati sekundarni šumski proizvodi u privrednoj jedinici, opisanim granicama, te smjerovima i putevima kretanja donosi šumsko-privredno društvo.

Pravna lica kojima se ustupa šumsko zemljишte za uzgoj sekundarnih šumskih proizvoda uplaćuju naknadu šumsko-privrednom društvu u skladu sa ugovorom.

Štete koje nastanu od raznih počinioца na zemljишtu i na proizvodima koji se uzgajaju snosi pravno lice kojem se ustupa šumsko zemljишte.

III - GOSPODARENJE, ISKORIŠTAVANJE I SAKUPLJANJE SEKUNDARNIH ŠUMSKIH PROIZVODA

Član 5.

Gospodarenje sekundarnim šumskim proizvodima propisuje se šumsko-privrednom osnovom za šumsko-privredno područje, godišnjim planom gospodarenja šumama i šumskim zemljistom i posebnim programom (projektom) o sekundarnim šumskim proizvodima koje donosi kantonalno šumsko-privredno društvo (u daljnjem tekstu: šumsko-privredno društvo).

Član 6.

Pod iskorištavanjem, sakupljanjem i prometom sekundarnih šumskih proizvoda u državnim šumama smatra se:

- sakupljanje, skladištenje, dorada, promet i druge aktivnosti u vezi sa sekundarnim šumskim proizvodima koje preduzima šumsko-privredno društvo;

- kada šumsko-privredno društvo obavlja neke radnje prikupljanja sekundarnih šumskih proizvoda, a druge radnje prepusta fizičkim i pravnim licima;
- kada se prikupljanje, dorada, uskladištenje, promet ustupaju drugim pravnim licima na osnovu ugovora;
- kada se sakupljač-edukovanom licu dozvoljava da uz naknadu sakuplja sekundarne šumske proizvode za potrebe otkupljavača-pravnog lica;
- kada se fizičkom licu-beraču dozvoljava bez naknade sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda za vlastite potrebe.

Član 7.

Prije pristupa sakupljanju sekundarnih šumskih proizvoda fizičko i pravno lice mora imati odobrenje šumsko-privrednog društva, kojim se utvrđuju uvjeti i način sakupljanja sekundarnih šumskih proizvoda.

U šumu i na šumsko zemljишtu se ulazi (pristupa) i sakupljuje sekundarni šumski proizvodi u skladu sa uputstvima šumsko-privrednog društva.

Član 8.

Pojmovi berač, sakupljač i otkupljavač su:

Berač je fizičko lice-pojedinačko za svoje potrebe sakupi do jednog kilograma sekundarnih šumskih proizvoda.

Sakupljač je edukovano lice koje vrši sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda za potrebe otkupljavača i ima akreditaciju otkupljavača.

Otkupljavač je pravno lice ili udruženje registrovano za otkup, preradu i promet sekundarnih šumskih proizvoda u skladu sa zakonskim propisima.

Član 9.

Kada, gdje i na koji način će se sakupljati sekundarni šumski proizvodi utvrđuje šumsko-privredno društvo u okvirima propisa šumsko-privredne osnove, ovog pravilnika, godišnjeg plana gospodarenja šumama ili posebnog programa (projekta) o sekundarnim šumskim proizvodima kojeg će sačiniti šumsko-privredno društvo.

Član 10.

Kada prikupljanje sekundarnih šumskih proizvoda nije propisano šumsko-privrednom osnovom ili godišnjim planom gospodarenja ili posebnim programom (projektom) i kada se vrši prikupljanje koje nije u skladu sa odredbama ovog pravilnika, šumsko-privredno društvo je obavezno preduzeti mјere sprječavanja daljeg prikupljanja i da nastalu štetu od počinjoca nadoknadi u skladu sa zakonskim propisima.

Član 11.

Na šumsko-privrednom području sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda obavljat će se pod kontrolom i nadzorom šumsko-privrednog društva.

Popis sekundarnih šumskih proizvoda koji će se prikupljati pod nadzorom šumsko-privrednog društva štampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Član 12.

Za najugroženije vrste sekundarnih šumskih proizvoda zabranjuje se sakupljanje i otkup na određeno vrijeme ili trajno:

- Lincura-srčanik - Gentiana lutea. 5 (pet) godina
- Kaćun- Orchis moris L. i druge vrste Orchis i Dactylorhiza. 5 (pet) godina
- Islandski lišaj - Cetraria islandica L. . . . 3 (tri) godine
- Arnika - Arnika montana, vadenje korijena. . . . trajno
- Vadenje micelija svih vrsta gljiva trajno
- Kopneni puž -Helix pomatia L. . . . od 1. januara do 30. juna svake tekuće godine
- Riječni rak -Astacus astacus L. trajno

U slučaju da pravno ili fizičko lice pristupi prikupljanju i otkupu proizvoda navedenih u stavu 1. ovog člana, šumsko-privredno društvo preduzet će mјere da se navedena aktivnost spriječi.

Zabranu prikupljanja i prometa sekundarnih šumskih proizvoda navedenih u stavu 1. ovog člana primjenjivat će se od 1. 4. 2006. godine.

Član 13.

Vrstu, količinu, mjesto, način i vrijeme sakupljanja sekundarnih šumskih proizvoda određuje šumsko-privredno društvo svojim aktima, vodeći računa:

1. da ne dođe do narušavanja strukture sekundarnih šumskih proizvoda i staništa,
2. kod sakupljanja sekundarnih šumskih proizvoda potrebno je da se sačuva za regeneraciju:
 - lukovica 50%;
 - lišća 50%;
 - biljaka 20%;
 - cvjetova 30%;
 - sjemena 30%,
3. da se ne dozvoli branje vrsta koje se pojavljuju pojedinačno i ako bi branjem prijetilo izumiranje te vrste na tom lokalitetu,
4. prigodom korištenja drvenastih izbojaka ili kore, mogu se koristiti samo u mirovanju vegetacije kako bi se obezbijedila regeneracija,
5. da se prilikom sakupljanja ili drugih aktivnosti ne oštećeju ostala vegetacija, stabla i tlo.

Sakupljači sekundarnih šumskih proizvoda, trebaju postupati primjerom dobrog gospodara, vodeći posebnu brigu o zaštiti okoliša.

Izuzev od tačke 4. ovoga člana, u slučajevima kada se radi o nepoželjnim vrstama, dozvoljeno je korištenje u toku cijele godine.

Član 14.

Sakupljanje šumskih plodova, jestivog bilja, korijena, gljiva, žaba, puževa i dr., dozvoljeno je samo uz prethodno dobiveno odobrenje šumsko-privrednog društva, na površinama i u vrijeme koje se odobri.

Način branja plodova mora biti u skladu sa članom 13. ovog pravilnika.

Član 15.

Plodovi pitomog kestena i oraha sakupljaju se samo sa zemlje, bez prethodne trešnje stabala na bilo koji način.

Član 16.

Branje gljiva može se vršiti pod slijedećim uvjetima:

1. da se prilikom branja gljiva ne oštećuju i ne odnose micelije, te je potrebno gljive brati oprezno, zavrnuti i otkinuti rukom neposredno iznad zemlje,
2. da se ne beru i ne oštećuju stari, crvljivi primjerici gljiva, kako bi oni na istom mjestu ostavili svoje spore,
3. da se ne beru nedorasli primjerici gljiva: smrčak i lisičarka ispod 3 cm visine od površine zemljišta i vrganj ispod 5 cm visine od površine zemljišta,
4. da se prilikom branja gljiva koje rastu u skupinama vrši odabir, tj. da se ostavlja najmanje 20% primjeraka gljiva radi rasipanja spora i održavanja vrste,
5. gljive koje se ne beru ne smiju se oštećivati.

Član 17.

Način sabiranja grana za vijence, grana za metle, bršljana, iglica i česera za destilaciju eteričnih ulja, smola i dr., određuje se ugovorom šumsko - privrednog društva s pravnim subjektom.

Član 18.

Treset, humus, busen, šumska zemlja, glina, pjesak, šljunak i kamen, šumsko-privredno društvo može koristiti za svoje potrebe i stavljati u promet pod uvjetom da je predviđeno šumsko-privrednom osnovom i da ima registrovanu takvu djelatnost.

Korištenje proizvoda iz stava 1. ovoga člana može se ustupiti drugom pravnom licu u slučaju da je prethodno utvrđen opći interes, u skladu sa zakonskim propisima i da je pravno lice registrovano za tu djelatnost.

Fizičkim licima nije dozvoljeno korištenje sekundarnih šumskih proizvoda iz stava 1. ovog člana.

Pravna lica kojima je ustupljeno pravo korištenja proizvoda iz stava 1. ovog člana uplačuju naknadu šumsko-privrednom društvu u skladu sa ugovorom.

Član 19.

Prilikom čišćenja i proreda u prirodnim sastojinama i kulturama mogu se posjećena stabalaca koristiti kao božićna drvca.

Odabir i sječa takvih stabalaca smije se vršiti u organizaciji šumsko-privrednog društva pod stručnim nadzorom.

Iz nasada koji su namjenski podignuti za proizvodnju božićnih i novogodišnjih drvca šumsko-privredno društvo može

ustupiti sječu drugim pravnim licima uz stručni nadzor i uz naknadu u skladu sa ugovorom.

Prije stavljanja u promet božićnih i novogodišnjih drvca vršit će se obilježavanje u skladu sa odredbama Pravilnika o žigosanju, obročavanju, premjeravanju, sadržaju i načinu izdavanja otpremnog iskaza za drvo ("Službene novine Federacije BiH", broj 11/04) bez obzira da li šumsko-privredno društvo vrši prodaju ili je ustupa drugim pravnim i fizičkim licima.

IV - PROMET SEKUNDARNIH ŠUMSKIH PROIZVODA

Član 20.

Prije napuštanja nalazišta za sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda šumsko-privredno društvo izdaje uplatnicu, a stranka je dužna uplatiti naknadu predviđenu Cjenovnikom kojeg donosi šumsko-privredno društvo.

Način uplate i izdavanja uplatnice određuje šumsko-privredno društvo.

Član 21.

Otpremni iskaz je jedini valjni dokument kojim se dokazuje: porijeklo, vlasništvo, sakupljač, preuzimač-kupac, mjesto sakupljanja, preuzimanja i predaje, vrsta sekundarnih šumskih proizvoda koji se sakupljaju u državnoj šumi i na šumskom zemljištu koji se stavljuju u promet.

Otpremni iskaz za sekundarne šumske proizvode se izrađuje na formatu 12x16 cm i štampa se na NCR papiru u blokovima koji sadrže po 50 otpremnih iskaza u četiri primjerka, od kojih se po jedan primjerak uručuje:

- pravnom subjektu-kupcu ili sakupljaču-edukovanom licu, koji uplačuju i preuzimaju sekundarne šumske proizvode;
- organizacionoj jedinici šumarstva na čijem području je izvršeno sakupljanje;
- službi šumsko-privrednog društva i
- jedan primjerak ostaje u bloku uplate.

Otpremni iskaz treba sadržavati oznaku serije, broj otpremnog iskaza i registarski broj bloka.

Prilikom svake naredne narudžbe za štampanje otpremnog iskaza mora se strogo voditi računa o oznaci serije, broju otpremnog iskaza i registarskom broju bloka kako bi se nastavilo s redoslijedom iz prethodne narudžbe, te o istom sačiniti zapisnik koji se čuva uz registar strogo obročanih tiskanica.

Član 22.

Blokovi otpremnog iskaza evidentiraju se u poseban registar strogo obročanih tiskanica.

Registar blokova otpremnog iskaza za sekundarne šumske proizvode iz državnih šuma vodi šumsko-privredno društvo. Blokovi otpremnog iskaza moraju biti ovjereni pečatom i obročani za svaku kalendarsku godinu, s prvim brojem bloka jedan.

Na kraju kalendarske godine registar blokova se zaključuje s posljednjim brojem izdanog bloka, a neiskorišteni blokovi se vraćaju i preregistriraju za narednu kalendarsku godinu.

Iskoristići blokovi sa po jednim primjerkom otpremnog iskaza vraćaju se u nadležnu službu šumsko-privrednog društva koja je izvršila zaduživanje, razdužuju se i pohranjuju na čuvanje.

Blokovima otpremnog iskaza zadužuju se lica koja vrše izdavanje istih pravnim i fizičkim licima, koji vrše uplatu za sekundarne šumske proizvode.

Član 23.

Za sekundarne šumske proizvode iz državnih šuma otpremni iskaz izdaje šumsko-privredno društvo.

Za sekundarne šumske proizvode iz šuma i šumskog zemljišta u privatnom vlasništvu, vlasnik otkupljujući-kupcu daje pismenu izjavu koja sadrži podatke: ime (ime oca) i prezime vlasnika, mjesto stanovanja, jedinstveni matični broj, naziv katastarske općine (K.O.), broj katastarske čestice (k.č.), vrstu i količinu sekundarnih šumskih proizvoda, datum predavanja i svojeručni potpis.

Otkupljujući preuzima obavezu da sakupljaču-prodavcu izda blok-potvrdu, ovjerenu pečatom i potpisom, o preuzetim vrstama i količinama sekundarnih šumskih proizvoda.

Otkupom, prerađom i prometom sekundarnih šumskih proizvoda mogu se baviti pravna lica koja su registrovana u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast.

Član 24.

Za sekundarne šumske proizvode koji se nalaze u prometu bez otpremnog iskaza izvršit će se oduzimanje (zapljena) uz izdavanje odgovarajuće potvrde.

Član 25.

Oblik i sadržaj otpremnog iskaza za sekundarne šumske proizvode štampan je uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Član 26.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljuvanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-328/05

novembra 2005. godine

Sarajevo

Ministar

Marinko Božić, s. r.

POPIS SEKUNDARNIH ŠUMSKIH PROIZVODA KOJI SE SAKUPLJAJU PA SE ZBOG MJERA ZAŠTITE MORAJU PODVESTI POD KONTROLU I NADZOR

I. LJEKOVITE BILJKE I BILJKE ZA FARMACEUTSKU INDUSTRIJU

VELEBILJE (*Atropa belladonna* L.)
 LINCURA, SRČANIK (*Gentiana lutea* L. subsp. *sympyandra* Murb.)
 TRAVA IVA (*Teucrium montanum* L.)
 ODOLJEN (*Valeriana officinalis* L.)
 KAĆUN (*Orchis morio* L.) i druge vrste roda *Orchis* i *Dactylorhiza*.
 MRAZOVAC (*Colchicum autumnale* L.)
 IMELA BIJELA (*Viscum album* L.)
 GLOG VIŠEKOSTIČAVI, G. CRVENI (*Crataegus laevigata* (Poir.) DC. (=C. *oxyacantha* L.))
 GLOG JEDNOKOŠTIČAVI, G. BIJELI (*Crataegus monogyna* Jacq. s. lato)
 ĐURĐICA, ĐURĐEVAK (*Convallaria majalis* L.)
 VRISAK, ČUBRA (*Satureja montana* L.)
 MAJČINA DUŠICA (*Thymus* sp.)
 LJIGOVINA, SMRDLJIKA (*Rhamnus fallax* Boiss.) - eksploratiše se kora (*Cortex rhamni fali*)
 TRUŠLIJKA OBIĆNA, KRUŠINA (*Frangula alnus* Miller) (=*Rhamnus frangula* L.) [eksploratiše se kora (*Cortex Rhamni Frangulae*)]
 LIPE (*Tilia* sp.) - eksploratiraju se cvjetovi (*Flores Tiliae*)
 LJUBIČICA (*Viola odorata*, *V. elegantula*)
 KADULJA, ŽALFIJA (*Salvia officinalis* L.)
 BAZGA CRNA, ZOVA (ZOHA) CRNA (*Sambucus nigra* L.)

BREZA (*Betula pendula* Roth.)
 HRASTOV LIŠAJ [*Evernia prunastri* (L.) All.]
 ISLANDSKI LIŠAJ (*Cetraria islandica* L.)
 KIĆICA (*Eryhraea centaurea* Pers.)
 GOSPIĆA, BOGORODIĆINA TRAVA (*Hypericum perforatum* L.)
 LAZARKINJA (*Galium odoratum*) (=Asperula odorata)
 BRĐANKA, MORAVKA, ARNIKA (*Arnica montana* L.)
 SMILJE (*Heychrisum italicum* L.) (destilacija etarskog ulja!)
 POGANCEVA TRAVA (*Physalis alkekengi* L.)
 JAGODA ŠUMSKA (*Fragaria vesca* L.) - list (*Fragariae Folium*)

II. ŠUMSKI PLODOVI

BOROVNICA (*Vaccinium myrtillus* L.)
 BRUSNICA (*Vaccinium vitis-idaea* L.)

MEDVJEĐE GROŽĐE, UVIN ČAJ, MEDVJETKA [*Arctostaphylos uva-ursi* (L) Spreng.]

BOROVICA, KLEKA, VENJA, SMRIKA (*Juniperus communis* L.)
 KLEĆICA, PATULJASTA KLEKA (*Juniperus sibirica* Burgsd.)

PITOMI KESTEN (*Castanea sativa* Miller)
 RUŽA PASJA, ŠIPURAK (*Rosa canina* L.) i druge divlje ruže *Rosa* sp.

MALINA (*Rubus idaeus* L.)
 KUPINA (*Rubus* sp.)
 CRNI TRN, TRNJINA (*Prunus spinosa* L.)
 DIVLJA, ŠUMSKA JABUKA (*Malus sylvestris* Miller)
 JAREBIKA (*Sorbus aucuparia* L.)
 OSKORUŠA (*Sorbus domestica* L.)
 MOGRANJ, NAR, ŠIPAK (*Punica granatum* L. var. *spontanea* K. Maly)
 DRIJEN, DRENJ (*Cornus mas* L.)

III. DEKORATIVNE VRSTE KOJE SE SAKUPLJAJU

CIKLAMA (*Cyclamen purpurascens* L.)
 MEKOLISNA VEPRINA (*Ruscus hypoglossum* L.) (kao rezano, zimzeleno cvijeće)
 BODLJIKAVA VEPRINA, KOSTRIKA (*Ruscus aculeatus* L.) - eksploratiše se na veliko za pogrebne vijence; kamionima se dovozila sa brda iz okolina Hutova Blata i drugih lokaliteta.
 KAĆUNAK, ŠAFRAN (*Crocus neapolitanus* L.)
 GLADIOLA (*Gladiolus illyricum* L.)
 NARCIS Š*Narcissus raadiflorus*)
 BOSANSKA PERUNICA (*Iris reichenbachii* Heuff. var. *bosniaca* G.Beck)

IV. ZAŠTITA OD EROZIJE I LAVINA

PLANINSKI BOR, KLEKOVINA BORA (*Pinus mugo* Turra) (sječa, destilacija)

V. RIJETKE I ENDEMIČNE DENDRO-VRSTE

DLAKAVI PLANINSKI SLEĆ (*Rhododendron hirsutum* L.) [Vranica, Maglić]
 LIJESKA MEĆJA, DIVOLJESKA (*Corylus colurna* L.)
 ŽUTA KOŠČELA, TURNEFORTOVĀ K. (*Celtis tournefortii* Lamk.)
 DIVLJI BADEM, VEBIJEV BADEM [*Prunus webii* (Spach) Vierh.]
 HRVATSKA SIBIREJA (*Sibiraea croatica* Degen) (Čvrsnica, Čabulja)
 MUNIKA, BJELOKORI BOR [*Pinus heldreichii* Christ var. *leucodermis* (Antoine) Markgraff]
 HIBRIDNA MUNIKA (*Sorbus x semipinnata* Hedlund)
 NEGNJILA OBIĆNA, ZANOVIJET O. (*Laburnum anagyroides* Medik.) (Jadovnik kod Drvara)
 BLAGAJEV LIKOVAC (*Daphne blagayana* Frever)
 TISA (*Taxus baccata* L.)

VI. GLJIVE

VRGANJ (*Boletus* sp.) - sve vrste
 LISIČARKA (*Cantharellus cibarius*)
 SMRČAK (*Morchella esculenta*)
 BLAGVA (*Amanita caesarea*)

VII. FAUNA

KOPNENI PUŽ (*Helix pomatia* L.)
 RIJEĆNI RAK (*Actacus astacus* L.)

Šumsko-privredno društvo: _____

Organizaciona jedinica : _____

Šumsko-privredno područje:

Privredna jedinica: _____

Odjel: _____

OTPREMNI ISKAZ ZA SEKUNDARNE ŠUMSKE PROIZVODE

Registarski broj bloka: _____ No: _____

Primalac – Kupac:

Uplaćena naknada: KM Dispozicija/rješenje:

Mjesto, datum i vrijeme preuzimanja:

Vrsta transportnog sredstva: _____ Registarski broj: _____

Pravac prijevoza: _____

Mjesto dopreme/istovara: _____

Rok važnosti otpremnog iskaza: _____

Redni	Naziv vrste sekundarnih	Količina	Napomena
-------	-------------------------	----------	----------

Datum izdavanja: _____

M.P.

Otpremni iskaz izdao